

El llenguatge també governa la cultura

Published by [Interacció](#) [1] on 12/12/2017 - 10:29 | Last modification: 22/06/2026 - 15:44

Hi ha llibres que expliquen les polítiques culturals a partir dels seus programes, pressupostos o institucions. N'hi ha d'altres que opten per un camí menys evident: observar les paraules amb què aquestes polítiques es presenten. Aquesta és la proposta de Michel Simonot, sociòleg, home de teatre i crític cultural francès, que en aquesta obra construeix un petit diccionari crític per analitzar el vocabulari que acompanya l'acció pública en cultura.

La premissa és senzilla però profunda: les paraules no només descriuen la realitat, també la modelen. Els conceptes que circulen en els discursos institucionals no són mai neutres. Cada terme selecciona una mirada sobre els problemes, delimita els marges del debat i orienta les possibles respostes. Per això és rellevant plantejar-se què fan les polítiques culturals i com s'expliquen

Simonot examina més d'una cinquantena de conceptes habituals en la gestió cultural i en les polítiques públiques. Alguns formen part del vocabulari consolidat del sector. D'altres apareixen associats a transformacions més recents de l'acció pública. El seu interès no és tant definir-los com reconstruir-ne l'origen, els desplaçaments de significat i les intencions polítiques que poden contenir.

?Les polítiques culturals no només es construeixen amb decisions i recursos. També amb les paraules que les fan visibles, les justifiquen o les oculten.

L'exercici resulta especialment suggeridor quan mostra com determinades expressions actuen com a eufemismes. Parlar de "contracció pressupostària" pot semblar una descripció tècnica d'una situació financera. En realitat, sovint amaga una decisió política concreta: reduir recursos destinats a la cultura. El canvi de paraules modifica la percepció del problema i dilueix la responsabilitat de qui pren la decisió.

Més que un diccionari, aquest llibre és una invitació a exercir una vigilància crítica sobre el llenguatge de les polítiques culturals. Perquè les paraules no són únicament eines de comunicació. També són instruments de govern. I entendre com operen és una part imprescindible de qualsevol lectura crítica de l'acció cultural pública.

La reflexió conserva avui una notable actualitat. En un moment en què termes com innovació, participació, sostenibilitat, ecosistema o comunitat ocupen una posició central en els discursos culturals, la pregunta que planteja Simonot continua sent pertinent: què estem nomenant exactament quan utilitzem aquestes paraules? I quines transformacions polítiques o institucionals contribueixen a legitimar? (n. de l'e., 2026)

Referència

Simonot, M. (2017). *Petit dictionnaire des politiques culturelles*. Paris: Éditions de l'Attribut.

Categories: Llibre

Categories: Recursos i publicacions

Tags: polítiques culturals

Tags: governança cultural

Tags: pensament cultural

Tags: gestió cultural

Tags: valor públic de la cultura

- [2]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2017/llenguatge-governa-cultura>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/node/7364>